Vragen tijdens raadsinformatieavond Kansengelijkheid – 27 februari 2024

1. Gesteld bij de tafel Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid:
Hoe verhoudt dyslexie zich tot laaggeletterheid?
Zowel bij laaggeletterdheid als dyslexie is er sprake van moeilijk kunnen lezen en schrijven. De oorzaak hiervan verschilt echter.

Bij mensen die laaggeletterd zijn, is er wel potentie aanwezig om de grammatica aan te leren. Het feit dat zij laaggeletterd zijn, kan verschillende oorzaken hebben. Een belangrijke factor is het gebrek aan goede scholing op jonge leeftijd. Kinderen die niet voldoende gestimuleerd worden in hun taalontwikkeling, bijvoorbeeld omdat ze in een taalarm gezin opgroeien of uitvallen op school, lopen een verhoogd risico. Laaggeletterdheid kan samenhangen met een lager IQ (en vaak een lager opleidingsniveau), en daardoor meer moeite hebben om te leren. Maar primair zijn mensen die laaggeletterd zijn, leerbaar.

Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau. Bij dyslexie is er sprake van een neurologisch afwijking. Mensen met dyslexie hebben meestal niet alleen een hardnekkig probleem met leren lezen, maar ook met spellen. Het lezen verloopt moeizaam omdat er geen goede koppeling wordt gemaakt tussen klanken en letters. Hierdoor hebben mensen met dyslexie moeite om een woord dat ze zien te verklanken en een woord dat ze horen goed op te schrijven. De letter-klankkoppeling komt niet voldoende tot stand en raakt niet goed geautomatiseerd.

Wat is de rol van het onderwijs bij de ondersteuning van dyslexie en beelddenkers?
Het onderwijs is verantwoordelijk voor het bieden van een passende onderwijsplek voor een leerling. Zij werken hierin samen met de leerling en ouders. Hieronder valt ook ondersteuning bij dyslexie en beelddenkers.

Wie is waar (financieel) verantwoordelijk voor (ouders, school, gemeente?) en hoe ziet die ondersteuning eruit?
Ouders hebben een stimulerende rol ten aanzien van leren lezen. Denk aan voorlezen, samen lezen, voorbeeldfunctie en samen naar de bibliotheek gaan. Niet elke ouder is in staat om zo'n intensieve leesopvoeding te bieden. De school en de kinderopvang hebben een taak om ouders op een juiste manier aan te sporen en te begeleiden om thuis actief met (voor)lezen bezig te zijn.
Voor het ondersteunen en begeleiden van leerlingen met lees- en/of spellingproblemen en (mogelijk) dyslexie is en blijft de school verantwoordelijk.
De zorg voor kinderen tot 13 jaar met ernstige dyslexie (diagnostiek en behandeling) valt onder de Jeugdwet. Hiervoor is de gemeente sinds 2015 (financieel) verantwoordelijk. Een zorgaanbieder voert diagnostiek en behandeling uit. Ouders en school worden bij de behandeling nauw betrokken.

2. Gesteld bij de tafel Voorleesexpress:
Hoe groot zijn de onderwijsachterstanden in Krimpenerwaard?
- Van alle peuters in de Krimpenerwaard viel er in 2023 in totaal 10% binnen de landelijke doelgroep onderwijsachterstanden (kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstand)
- Van onze basisschoolleerlingen viel in 2023 in totaal 12% binnen de landelijke doelgroep onderwijsachterstanden.

Regionale en landelijke cijfers over 2023 zijn nog niet bekend.